

Anvisningar för höstanmälan år 2024

Höstanmälan kompletterar den samlade Ansökan om åkerstöd och är gemensam för Åland och Fastlandsfinland. I den gemensamma höstanmälan anmäler du uppgifter både för de stöd som du har ansökt om via kommunen och för de ersättningar som du har ansökt om hos Ålands landskapsregering.

Höstanmälan för år 2024 görs elektroniskt i Vipu-tjänsten under perioden 7.1. – 4.2.2025.

Det finns separata Vipu-ifyllningsanvisningar för höstanmälan. Du kan följa [Livsmedelsverkets ifyllningsanvisningar](#) kompletterat med [landskapsregeringens anvisningar](#) för Främjande av cirkulär ekonomi och Anmälan om växtskyddsmedel. Livsmedelsverket har dessutom publicerat en [anvisningsvideo](#) på Livsmedelsverkets YouTube kanal.

Innehåll

[Vem måste lämna in höstanmälan](#)

[Vad anmäls i höstanmälan](#)

[1. Växttäckning vintertid](#)

[2. Främjande av cirkulär ekonomi](#)

[Hur specificerar jag arealen](#)

[Vilka uppgifter måste jag ange i höstanmälan](#)

[Vilka bilagor behövs](#)

[Gödselmedel från den egna gården](#)

[Gödselmedel som du har tagit emot](#)

[Hur gör jag om jag inte har kunnat sprida någon gödsel](#)

[3. Använda växtskyddsmedel](#)

Vem måste lämna in höstanmälan

Höstanmälan är obligatorisk för huvudparten av gårdarna som har ansökt om åkerstöd år 2024. Har du i din ansökan om åkerstöd år 2024 anmält basskiften vars markanvändningsslag är åker måste du lämna in höstanmälan och för varje skifte uppgifter om [marktäckning vintertid enligt villkorligheten](#).

Har du ansökt om miljöersättning för främjande av cirkulär ekonomi måste du specificera arealen som åtgärdsskiften i höstanmälan.

Har du ansökt om miljöersättning för alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling eller ersättning för ekologisk produktion ska du anmäla arealen på vilken du har använt växtskyddsmedel och ange uppgifter om användningen.

Vad anmäls i höstanmälan

I höstanmälan anmäler du

1. växttäckte vintertid
2. arealen på vilken du har spridit gödselmedel om du har ansökt om miljöersättning för Främjande av cirkulär ekonomi.
3. arealen på vilken du har använt växtskyddsmedel om du har ansökt om miljöersättning för alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling eller ersättning för ekologisk produktion.

1. Växttäckte vintertid

Med växttäckte vintertid avses två olika helheter:

1. minimikrav för marktäckning vintertid enligt villkorligheten
2. åtgärden växttäckte vintertid i stödet för miljösystem.

I höstanmälan ska du ange växttäckets situation på alla basskiften som du har uppgett i ansökan om åkerstöd, om deras markanvändningsslag är åker. Du behöver inte anmäla växttäckte för andra markanvändningsslag. Om ett basskiftet har flera olika växttäckesslag ska du rita egna åtgärdsskiften av arealerna. Om det inte finns något växttäckte på arealen, ska du ange arealen som utan växttäckte.

Följ [Livsmedelsverkets anvisningar](#) både när det gäller villkorlighetens minimikrav för marktäckning vintertid och växttäckte vintertid i stödet för miljösystem.

Ytterligare information om dessa kan du få av kommunens lantbrukssekreterare.

2. Främjande av cirkulär ekonomi

Om du har ansökt om miljöersättning för främjande av cirkulär ekonomi måste du i höstanmälan specificera arealen för att kunna få ersättning. Ange i höstanmälan de arealer på vilka du har spridit stallgödsel eller gödselmedel under perioden 1.4 – 31.10.2024.

Observera bestämmelserna i nitratbeslutet (ÅFS 2016:41): Stallgödsel och organiska gödselmedel får inte spridas under tiden från 1 november till 15 april. Om marken är otjälad och torr så att inget rinner av i ett vattendrag kan utspridningen på våren påbörjas tidigare, dock tidigast den 1 april.

Du ska genomföra åtgärden på minst 1 hektar för att du ska få ersättning.

Du kan inte få ersättning om du sprider fast gödsel som kommer från din egen gårdsbruksenhet.

Du kan inte heller samtidigt både leverera och ta emot organiskt material, med undantag för sådant organiskt material som har bearbetats i en biogasanläggning.

Hur specificerar jag arealen

Ange spridningsarealerna som åtgärdsskiften i Viputjänsten. Du kan välja hela basskiftet som åtgärdsskifte om du har spridit gödsel på hela basskiftet. Har du spridit gödsel på endast en del av ett basskifte ska du av arealen rita ett separat åtgärdsskifte på kartan.

Du kan anmäla åtgärdsskiften endast på sådana basskiften som är ersättningsberättigande och vars markanvändningsslag är åker.

På följande arealer kan du dock inte anmäla åtgärdsskiften:

- areal på vilken du enligt villkorligheten måste ha en minst 3 meter bred skyddsremsa,
- skiften som ingår i ett åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner,
- naturvårdsvall inom stöd för miljösystem,
- gröngödslingsvall inom stöd för miljösystem
- arealer för vilka du har återkallat stödet genom att byta växten på jordbruksskiftet till Återkallande av stöd,
- arealer där jordbruksverksamhet inte har observerats
- arealer för vilka växten lcke odlad har anmälts eller konstaterats,

Arealerna har avgränsats från basskiftets areal på kartan i Viputjänsten, se [Vipu-anvisningar för höstanmälan](#).

På följande arealer kan du anmäla åtgärdsskiften men ingen ersättning betalas

- gröngödslingsvall som ingår i ett åtagande om ekologisk produktion
- gröngödslingsvall som ingår i ett gårdsomfattande miljöåtagande
- areal som erhåller miljöersättning för odling av dragväxter för bin
- trädgårdsland
- små arealer intill varandra
- skyddsremsor som bildar egna jordbruksskiften

Observera att en gröngödslingsvall som ingår i ett åtagande om ekologisk produktion inte får gödglas.

Enligt Ålands landskapsregerings beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket, det så kallade nitratbeslutet är ytgödsling med stallgödsel och organiska gödselfabrikat är alltid förbjuden om markens genomsnittliga lutning är över 10 %. Om det på ett skifte finns över 0,25 hektar areal som sluttar mera än 10% dras arealen av från den areal som beviljas ersättning för främjande av cirkulär ekonomi.

Vilka uppgifter måste jag ange i höstanmälan

Ange i höstanmälan för varje åtgärdsskifte:

- Slag av stallgödsel eller gödselmedel
 - På ett åtgärdsskifte kan du anmäla endast en typ av gödselslag. Har du spridit till exempel både fast gödsel och urin kan du uppge endast någotdera av dem. Du kan välja vilketdera du vill uppge men minimimängden måste uppfyllas för det ämne som du uppger.

- Stallgödelsens eller gödselmedlets torrsubstanshalt i procent, om du har spridit fasta ämnen
 - Torrsubstanshalten måste vara minst 20 procent
 - Du kan inte erhålla ersättning för fast gödsel som kommer från din egen gård
 - bifoga som bilaga ett överlåtelseavtal, ett kvitto eller en fraktsedel som anger leverantören, den levererade produkten och dess näringsinnehåll samt den levererade mängden.

- Spridningsmängd. Minimimängden som du måste ha spridit är
 - minst 15 m³ per hektar om du har spridit flytande ämnen
 - minst 10 m³ per hektar om du har spridit fasta ämnen (totts substans över 20%)
 - minst 5 m³ per hektar om du har spridit ämnen med en fosforhalt på minst 3 kg/m³

Mängden kan vara uppdelad på flera spridningsomgångar.

- Spridningsdatum
 - Datumet måste vara mellan 1.4. – 31.10.2023.

- Uppgifter om spridningsutrustning, om du har spridit flytande ämnen
 - flytgödsel, urin, vätskefraktion som separerats från flytgödsel eller flytande organiska gödsel ska spridas med en utrustning som placerar ämnet i marken genom att skära en skåra i markens yta dit ämnet rinner ner eller sprutas in, eller med en myllningsutrustning som är kopplad till enheten som sprider ut ämnet. Flytgödsel och motsvarande ämnen som sprids i växande gröda ska spridas med slangspridare som placerar ämnet ner i växtligheten.

Vilka bilagor behövs

Vilka bilagor du behöver bifoga är beroende av gödselslaget och dess ursprung.

Gödselmedel från den egna gården

I tabellen kan du se vilka bilagor du behöver bifoga till höstanmälan om du har spridit gödsel från din egen gård.

Tabell. Bilagor till höstanmälan om du har spridit gödselmedel från den egna gården

Gödselmedel från den egna gården	Bilagor som måste bifogas till ansökan
- flytande gödselmedel	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen bilaga behövs
- flytande gödselmedel med hög fosforhalt (minst 3 kg/m ³)	<ul style="list-style-type: none"> • Gödselanalys som visar fosforhalten

Gödselmedel som du har tagit emot

Har du spridit stallgödsel eller gödselmedel som kommer någon annanstans ifrån än från din egen gård ska du anmäla dess uppgifter genom att till höstanmälan bifoga [Anmälan om överlåtelse av gödselmedel](#) (överlåtelseavtal) eller annan motsvarande bilaga.

Överlåtelseavtalet ska vara undertecknat av den som har överlåtit gödselmedlet.

I tabellen kan du se vilka bilagor du behöver bifoga till höstanmälan om du har spridit gödsel som du har tagit emot från en annan gård.

Tabell. Bilagor till höstanmälan om du har tagit emot gödselmedel

Gödselmedel som tagits emot	Bilaga som måste bifogas till ansökan
– flytande gödselmedel	<ul style="list-style-type: none">• Överlåtelseavtal, kvitto, fraktsedel eller motsvarande
– flytande gödselmedel med hög fosforhalt (minst 3 kg/m ³)	<ul style="list-style-type: none">• Överlåtelseavtal, kvitto, fraktsedel eller motsvarande• Gödselanalys som visar fosforhalten
– fastgödsel	<ul style="list-style-type: none">• Överlåtelseavtal, kvitto, fraktsedel eller motsvarande• Gödselanalys som visar torrsubstanshalten
– fast gödsel med hög fosforhalt (minst 3 kg/m ³)	<ul style="list-style-type: none">• Överlåtelseavtal, kvitto, fraktsedel eller motsvarande• Gödselanalys som visar fosforhalten

Hur gör jag om jag inte har kunnat sprida någon gödsel

Ansökte du om ersättning för åtgärden i våras men spred ändå inte stallgödsel eller gödselmedel under perioden 1.4. – 31.10.2024 behöver du inte anmäla någon areal för åtgärden i höstanmälan. Du får inte några påföljder av att inte anmäla någon areal och du kan ansöka om ersättning för år 2025.

3. Använda växtskyddsmedel

Har du ansökt om

- miljöersättning för alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling eller
- ersättning för ekologisk produktion

ska du i höstanmälan anmäla den areal på vilken du har använt växtskyddsmedel.

Ange också om du inte alls har använt växtskyddsmedel på ovan nämnda areal. Det räcket att du då kryssar i endast en ruta under fliken Växtskyddsmedel som använts.

Har du använt växtskyddsmedel ska du göra anmälan jordbruksskiftesvis enligt de jordbruksskiften som du anmälde i din ansökan om åkerstöd. Du ska inte bilda nya jordbruksskiften och arealen som du har behandlat med växtskyddsmedel behöver inte ritas in på kartan. Ange följande uppgifter:

- preparatets namn
- dosstorlek på skiftet och enhet
- användningstid.

Anmäl alla växtskyddsmedel som du har använt, också alla biologiska preparat. Alla preparat som klassas som växtskyddsmedel och dess preparatnamn fås också på svenska från

<https://www.kemidigi.fi/kasvinsuojeluinerekisteri/haku>

Kravet grundar sig på Europeiska unionens lagstiftning och gäller åtgärder som kräver hållbar användning av växtskyddsmedel eller minskning av användningen.